

WORKSHOP 6 Natuurinclusieve landbouw en lokale voedselproductie

Gespreksleider:	Maria-Franca Dekkers (Wageningen University & Research)
Deelnemers:	Arie van den Hoek (LTVR), Gerard Bac (LTVR), Jaap Smit (Boer en Buurt), Martin van der Linde (Stichting Natuurland), Bert Duijndam (belangstellende), Peter Gille (Boerderij Het Lansingerland), Liesbeth de Frel (Stichting Natuurland), Hans Heupink (Provincie Zuid-Holland), Jolande Niemeijer (Gemeente Zuidplas)

VERSLAG / FLIPOVER VELLEN

1 Wat is NIL eigenlijk??

Vanuit Natuur Inclusieve Landbouw werken natuur en landbouw samen en versterken elkaar in plaats vanuit de gedachte dat de natuur de landbouw tegenwerkt en dat de landbouw de natuur laat verdwijnen.

Voorbeelden genoemd:

1. Bodem verbeteren door minder intensieve grondbewerking en zorgdragen voor verhoging organische stoffen in de grond
2. H₂O buffering
3. Bemesting -> werken met groenbemesting en rustgewassen in plaats van met kunstmest
4. Gewasbescherming -> gebruik van beschermingsmiddelen omlaag brengen met behulp van systemen die een veel gerichtere toepassing realiseren.

Het blijft onduidelijk wat NIL precies is. Naar voren komt dat hier nog verschillend over gedacht wordt. Om vanuit een gezamenlijk vertrekpunt verder te kunnen werken is het nodig concreet te maken wat er onder NIL kan vallen. (zie definitie WUR)

- Vergroten biodiversiteit.
- Hoe huidige landbouw omvormen zodat het bijdraagt aan meer biodiversiteit. En hoe kan deze biodiversiteit bijdragen aan rendabele landbouw.

Hoe kunnen we in het gebied rendabel blijven boeren en bijdragen aan de doelstellingen voor het gebied qua duurzame landbouw, wonen en recreatie?

Er is wel een gevoel van urgentie gezien de druk op het gebied vanuit de omgeving, de toekomstige regelgeving en de afname van de biodiversiteit.

2 Wat is concreet nodig / vervolgstappen

1. Onafhankelijke agrarische experts voor kennis en objectieve beoordeling van de regio.
2. Een inventarisatie van:
  - o Kwaliteit huidige landbouwgronden, beoordelen op mate van biodiversiteit, vitaliteit van de bodem, de maatschappelijke waarde.
  - o Wat er al aan duurzame landbouw wordt toegepast.
3. Duidelijker beeld van NIL, eenduidigheid in krijgen.
4. De stip op de horizon vast stellen: Waar willen we met elkaar naar toe in dit gebied
5. Duidelijk krijgen wat ambities zijn vanuit provincie, gemeente, schap, gebruikers en grondeigenaren
6. Inzichten verkrijgen vanuit verschillende invalshoeken:
  - o Gebruikers gebied / bezoekers
  - o Gebruikers gebied / ondernemers
  - o Hoe breng je dat bij elkaar?
  - o Hoe match je de ambitie van het plan met de gebruikers.
7. Herstel van gebrek aan vertrouwen
8. Investeringsagenda

Vervolg verslag Rotteconferentie 'Landschapspark de Rotte' 3 september 2021

	<p>9. Toets economische rendabiliteit</p> <p>10. Als je plan voor de Eendragtspolder als vastgesteld in het Ontwikkelplan wilt doorzetten, dan moet de grond maar gekocht worden. Huidige gebruikers ziet niets in meegaan in deze ontwikkeling. De vraag is of de overheid daartoe bereid is. Als de politieke ambitie is om de Noordelijk Polders te behouden voor de landbouw dan moet hier zekerheid over gegeven worden</p> <p>11. Er wordt belang gehecht aan het meetbaar maken van de norm/biodiversiteit. Men wil weten waar je naar toe werkt en hoe je dit meetbaar maakt.</p> <p>12. Pleit er voor dat landbouw een plek krijgt in het gebied</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ Rendabele landbouw moet mogelijk blijven. ○ Economisch perspectief ○ Voldoende schaal om vitaal te blijven ○ Inventariseren hoe NIL hierin een rol kan spelen. <p>Geopperd wordt dat het nodig is dat er anders gekeken moet/kan worden naar de manier van ondernemen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • De bijdrage die je kan leveren aan het behoud en vergroten van de natuurwaarden moeten meer onderstreept worden • Besef dat er burgers/consumenten zijn die wel iets over hebben voor een betere leefomgeving.
3	Wat zou een impuls kunnen geven?
	<ul style="list-style-type: none"> • Een vergoeding voor boeren voor duurzaam beheer van het gebied en het landschap. • Als biodiversiteit bij kan dragen aan de bedrijfsvoering is dit een impuls voor de boer en kan er een koppeling met aantrekkelijk landschap gemaakt worden. • Het verduidelijken van de noodzaak tot verandering (bodem degradatie, afname biodiversiteit, afname beschikbaarheid gewasbeschermingsmiddelen) kan een impuls geven tot actie.